

Decizia-cadru 2004/68/JAI a Consiliului

din 22 decembrie 2003

privind combaterea exploatării sexuale a copiilor și a pornografiei infantile

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană, în special articolul 29, articolul 31 alineatul (1) litera (e) și articolul 34 alineatul (2) litera (b),

având în vedere propunerea Comisiei [1],

având în vedere avizul Parlamentului European [2],

întrucât:

(1) Planul de acțiune al Consiliului și al Comisiei privind modalitățile optime de punere în aplicare a dispozițiilor Tratatului de la Amsterdam privind crearea unui spațiu de libertate, securitate și justiție [3], Concluziile Consiliului European de la Tampere și Rezoluția Parlamentului European din 11 aprilie 2000 cuprind sau solicită acțiuni legislative împotriva exploatării sexuale a copiilor și a pornografiei infantile, în special definiții, incriminări și sancțiuni comune.

(2) Acțiunea Comună 97/154/JAI a Consiliului din 24 februarie 1997 privind combaterea traficului de persoane și a exploatării sexuale a copiilor [4] și Decizia 2000/375/JAI a Consiliului din 29 mai 2000 privind combaterea pornografiei infantile pe Internet [5] trebuie să fie urmate de măsuri legislative suplimentare pentru a reduce diferențele dintre abordările juridice ale statelor membre și pentru a contribui la dezvoltarea unei cooperări judiciare și polițienești eficiente împotriva exploatării sexuale a copiilor și a pornografiei infantile.

(3) În Rezoluția sa din 30 martie 2000 privind Comunicarea Comisiei referitoare la punerea în aplicare a măsurilor de combatere a turismului sexual cu copii, Parlamentul European reafirmă că această formă de turism sexual reprezintă o activitate infracțională strâns legată de cele privind exploatarea sexuală a copiilor și pornografia infantilă, și solicită Comisiei să prezinte Consiliului o propunere de decizie-cadru care să instituie reguli minime referitoare la elementele constitutive ale acestor activități infracționale.

(4) Exploatarea sexuală a copiilor și pornografia infantilă reprezintă încălcări grave ale drepturilor omului și ale dreptului fundamental al copilului la o educație și la o dezvoltare armonioasă.

(5) Pornografia infantilă, o formă extrem de gravă a exploatării sexuale a copiilor, ia amploare și se răspândește prin intermediul utilizării noilor tehnologii și a Internetului.

(6) Uniunea Europeană trebuie să completeze activitatea importantă realizată de organizațiile internaționale.

(7) Este necesar să se combată infracțiuni grave, precum exploatarea sexuală a copiilor și pornografia infantilă, printr-o abordare globală care să cuprindă elementele esențiale ale dreptului penal comune tuturor statelor membre, în special în materie de sancțiuni efective, proporționale și disuasive și care să fie însoțită de o cooperare judiciară cât mai extinsă.

(8) În conformitate cu principiile subsidiarității și proporționalității, prezenta decizie-cadru se limitează la minimul cerut pentru a realiza aceste obiective la nivel european și nu depășește ceea ce este necesar în acest scop.

(9) Trebuie să se prevadă, împotriva autorilor acestor infracțiuni, sancțiuni suficient de severe pentru a include exploatarea sexuală a copiilor și pornografia infantilă în domeniul de aplicare al instrumentelor deja adoptate în vederea combaterii criminalității organizate, cum ar fi Acțiunea Comună 98/699/JAI a Consiliului din 3 decembrie 1998 privind spălarea banilor, identificarea, urmărirea, înghețarea sau sechestrarea și confiscarea instrumentelor și a produselor infracțiunii [6] și Acțiunea Comună 98/733/JAI a Consiliului din 21 decembrie 1998 privind incriminarea participării la o organizație criminală în statele membre ale Uniunii Europene [7].

(10) Caracterul specific al combaterii exploatării sexuale a copiilor trebuie să determine statele membre să stabilească sancțiuni efective, proporționale și disuasive prin legislația lor. Aceste sancțiuni ar trebui, de asemenea, să fie adaptate în funcție de activitatea exercitată de persoanele juridice.

(11) Când este vorba despre copii, victimele ar trebui să fie interogate în funcție de vârsta și de maturitatea lor în cadrul cercetării și urmăririi penale a infracțiunilor la care se referă prezenta decizie-cadru.

(12) Prezenta decizie-cadru nu aduce atingere competențelor Comunității.

(13) Prezenta decizie-cadru ar trebui să contribuie la combaterea exploatării sexuale a copiilor și a pornografiei infantile prin completarea instrumentelor deja adoptate de Consiliu, cum ar fi Acțiunea Comună 96/700/JAI din 29 noiembrie 1996 de stabilire a unui program de încurajare și de schimburi destinat persoanelor responsabile de acțiunea împotriva traficului de persoane și a exploatării sexuale a copiilor [8], Acțiunea Comună 96/748/JAI din 16 decembrie 1996 de extindere a mandatului acordat Unității Droguri Europol [9], Acțiunea Comună 98/428/JAI din 29 iunie 1998 de creare a unei Rețele Judiciare Europene [10], Acțiunea Comună 96/277/JAI din 22 aprilie 1996 privind crearea unui cadru pentru schimbul de magistrați de legătură, în scopul îmbunătățirii cooperării judiciare între statele membre ale Uniunii Europene [11] și Acțiunea Comună 98/427/JAI din 29 iunie 1998 privind bunele practici de asistență judiciară reciprocă în materie penală [12], precum și actele adoptate de Consiliul European și de Consiliu, cum ar fi Decizia nr. 276/1999/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 ianuarie 1999 de adoptare a unui Plan de Acțiune comunitară multianual privind promovarea unei utilizări mai sigure a Internetului prin combaterea informațiilor cu conținut ilegal și nociv difuzate în rețelele mondiale [13] și Decizia 293/2000/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 ianuarie 2000 de adoptare a unui Program de Acțiune comunitară (Programul Daphné) (2000-2003) privind măsurile preventive de combatere a violenței împotriva copiilor, tinerilor și femeilor [14],

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE-CADRU:

Articolul 1

Definiții

În sensul prezentei decizii-cadru:

- (a) "copil" înseamnă orice persoană având o vârstă mai mică de 18 ani;
- (b) "pornografie infantilă" înseamnă orice material pornografic reprezentând în mod vizual:
 - (i) un copil care participă în mod real la un comportament sexual explicit sau se dedă la un asemenea comportament, inclusiv expunerea obscenă a părților genitale sau a regiunii pubiene a unui copil sau
 - (ii) o persoană reală care pare a fi un copil și care participă sau se dedă la comportamentul prevăzut la punctul (i) sau
 - (iii) imagini realiste ale unui copil care nu există și care participă sau se dedă la comportamentul prevăzut la punctul (i);
- (c) "sistem informatic" înseamnă orice dispozitiv sau ansamblu de dispozitive interconectate sau asemănătoare, din care unul sau mai multe elemente asigură, prin executarea unui program, o prelucrare automată de date;
- (d) "persoană juridică" înseamnă orice entitate care are acest statut, în temeiul legislației interne aplicabile, cu excepția statelor sau a altor organisme publice în exercitarea prerogativelor de putere publică și a organizațiilor internaționale publice.

Articolul 2

Infrațiuni referitoare la exploatarea sexuală a copiilor

Fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru ca următoarele acte deliberate să fie pedepsite:

- (a) constrângerea unui copil să practice prostituția sau să participe la spectacole pornografice sau de a obține un avantaj din aceasta sau de a profita sau a exploata un copil în orice alt fel în acest scop;
- (b) recrutarea unui copil pentru ca acesta să practice prostituția sau să participe la spectacole pornografice;
- (c) practicarea unor activități sexuale cu un copil, recurgând la unul din următoarele mijloace:
 - (i) făcând uz de constrângere, de forță sau de amenințări;
 - (ii) oferind bani sau alte forme de remunerație sau de plată pentru activitățile sexuale pe care le practică copilul sau

(iii) abuzând de o poziție recunoscută de încredere, de autoritate sau de influență asupra unui copil.

Articolul 3

Infracțiuni referitoare la pornografia infantilă

(1) Fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru ca următoarele acte deliberate, care implică sau nu folosirea unui sistem informatic, să fie pedepsite atunci când nu pot fi justificate:

- (a) producerea de pornografie infantilă;
- (b) distribuirea, difuzarea sau transmiterea de pornografie infantilă;
- (c) faptul de a oferi sau de a pune la dispoziție pornografie infantilă;
- (d) achiziționarea sau deținerea de pornografie infantilă.

(2) Un stat membru poate exonera de răspundere penală actele având legătură cu pornografia infantilă:

(a) prevăzută la articolul 1 litera (b) punctul (ii), în care o persoană reală care părea a fi un copil are în realitate 18 ani sau mai mult la data reprezentării;

(b) prevăzută la articolul 1 litera (b) punctele (i) și (ii), în care, fiind vorba despre producere și deținere, imagini cu copii care au împlinit vârsta majoratului sexual sunt produse și deținute cu acordul lor și numai pentru uzul lor privat. Chiar și atunci când s-a stabilit existența consimțământului, acesta nu va fi recunoscut drept valabil dacă, de exemplu, autorul infracțiunii a profitat de vârsta sa superioară, de maturitatea, de poziția, de statutul, de experiența sau de starea de dependență în care se găsea victima față de el pentru a obține acest consimțământ;

(c) prevăzută la articolul 1 litera (b) punctul (iii), în cazul în care se stabilește că materialul pornografic este produs și deținut de producător numai pentru uzul său privat, în măsura în care nici un material pornografic infantil prevăzut la articolul 1 litera (b) punctele (i) și (ii) nu a fost folosit în scopul producerii și cu condiția ca această acțiune să nu implice nici un risc al difuzării materialului.

Articolul 4

Instigare, complicitatea și tentativa

(1) Fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a pedepsi instigare sau complicitatea la săvârșirea uneia din infracțiunile prevăzute la articolele 2 și 3.

(2) Fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a pedepsi tentativa la săvârșirea uneia din infracțiunile prevăzute la articolul 2 și la articolul 3 alineatul (1) literele (a) și (b).

Articolul 5

Sanctiuni și circumstanțe agravante

(1) Sub rezerva alineatului (4), fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru ca infracțiunile prevăzute la articolele 2, 3 și 4 să fie pasibile de sancțiuni penale având o durată maximă de cel puțin unu până la trei ani.

(2) Sub rezerva alineatului (4), fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru ca infracțiunile următoare să fie pasibile de sancțiuni penale având o durată maximă de cel puțin cinci până la 10 ani:

(a) infracțiunile prevăzute la articolul 2 litera (a), constând în "constrângerea unui copil să practice prostituția sau să participe la spectacole pornografice" și infracțiunile prevăzute la articolul 2 litera (c) punctul (i);

(b) infracțiunile prevăzute la articolul 2 litera (a), care constau în "a profita sau a exploata un copil în orice alt fel în acest scop" și cele prevăzute la articolul 2 litera (b), în cele două cazuri atunci când au legătură cu prostituția și atunci când cel puțin una din următoarele circumstanțe se poate aplica:

- victima este un copil care nu a împlinit vârsta majoratului sexual în conformitate cu legislația internă;

- autorul a pus în pericol viața copilului în mod deliberat sau din neglijență;

- infracțiunile au fost săvârșite prin recurgerea la violențe grave sau au cauzat o vătămare gravă copilului;

- infracțiunile au fost săvârșite în cadrul unei organizații criminale în sensul Acțiunii Comune 98/733/JAI, indiferent care ar fi nivelul sancțiunii prevăzută în acțiunea comună menționată anterior;

(c) infracțiunile prevăzute la articolul 2 litera (a), care constau în "a profita sau a exploata un copil în orice alt fel în acest scop" și cele prevăzute la articolul 2 litera (b), în cele două cazuri atunci când au legătură cu spectacolele pornografice, articolul 2 litera (c) punctele (ii) și (iii), articolul 3 alineatul (1) literele (a), (b) și (c), dacă victima nu a împlinit vârsta majoratului sexual în conformitate cu legislația națională și atunci când se poate aplica cel puțin una din circumstanțele prevăzute la a doua, a treia și a patra liniuță de la litera (b) a prezentului alineat.

(3) Fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru ca unei persoane fizice, care a fost condamnată pentru una din infracțiunile prevăzute la articolul 2, 3 sau 4, să îi fie interzisă exercitarea, dacă este cazul, cu titlu provizoriu sau permanent, a activităților profesionale legate de supravegherea copiilor.

(4) Fiecare stat membru poate prevedea alte sancțiuni, inclusiv sancțiuni sau măsuri fără caracter penal, pentru activitățile care au legătură cu pornografia infantilă prevăzută la articolul 1 litera (b) punctul (iii).

Articolul 6

Răspunderea persoanelor juridice

(1) Fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a garanta că persoanele juridice pot fi trase la răspundere pentru una dintre infracțiunile prevăzute la articolele 2, 3 și 4, săvârșite în interesul lor de către orice persoană, acționând individual sau în calitate de membru al unui organism al persoanei juridice în cauză, care îndeplinește o funcție de conducere în cadrul persoanei juridice, în temeiul:

- (a) unei competențe de reprezentare a persoanei juridice;
- (b) autorizației de a lua decizii în numele persoanei juridice sau
- (c) autorizației de a exercita controlul în cadrul persoanei juridice.

(2) Pe lângă cazurile prevăzute la alineatul (1), fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a garanta că o persoană juridică poate fi trasă la răspundere în cazul în care absența supravegherii sau a controlului din partea unei persoane menționate la alineatul (1), a permis săvârșirea uneia dintre infracțiunile prevăzute la articolele 2, 3 și 4, în interesul respectivei persoane juridice, de către o persoană aflată sub autoritatea sa.

(3) Răspunderea persoanelor juridice în temeiul alineatelor (1) și (2) nu exclude urmărirea penală împotriva persoanelor fizice autoare, instigatoare sau complice la săvârșirea uneia dintre infracțiunile prevăzute la articolele 2, 3 și 4.

Articolul 7

Sancțiuni aplicabile persoanelor juridice

(1) Fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a garanta că orice persoană juridică trasă la răspundere în temeiul articolului 6 alineatul (1), este pasibilă de sancțiuni efective, proporționale și disuasive, care să includă amenzi penale sau administrative și eventual alte sancțiuni, precum:

- (a) măsuri de excludere de la posibilitatea de a beneficia de un avantaj public sau de un ajutor public;
- (b) măsuri de interdicere temporară sau permanentă a exercitării unei activități comerciale;
- (c) punerea sub supraveghere judiciară;
- (d) o măsură judiciară de dizolvare sau
- (e) închiderea temporară sau permanentă a unității care a servit la săvârșirea infracțiunii.

(2) Fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a garanta că o persoană juridică, trasă la răspundere în temeiul articolului 6 alineatul (2), să fie pasibilă de sancțiuni sau măsuri efective, proporționale și disuasive.

Articolul 8

Competența și urmărirea penală

(1) Fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a-și stabili competența în privința infracțiunilor prevăzute la articolele 2, 3 și 4, în următoarele cazuri:

(a) infracțiunea a fost săvârșită, în totalitate sau parțial, pe teritoriul său;

(b) autorul infracțiunii este unul din resortisanții săi;

(c) infracțiunea a fost săvârșită în interesul unei persoane juridice având sediul pe teritoriul acestui stat membru.

(2) Un stat membru poate decide să nu aplice sau să aplice doar în cazuri sau condiții specifice, normele de competență definite la alineatul (1) literele (b) și (c), în cazul în care infracțiunea în cauză a fost săvârșită în afara teritoriului său.

(3) Un stat membru care, în temeiul legislației sale, nu-și extrădează proprii resortisanți, ia măsurile necesare pentru a-și stabili competența în privința infracțiunilor prevăzute la articolele 2, 3 și 4 și pentru a începe urmărirea penală în cazul acestora, dacă este cazul, în cazul în care acestea sunt săvârșite de către resortisanții săi în afara teritoriului său.

(4) Statele membre informează Secretariatul General al Consiliului și Comisia despre decizia lor de a aplica alineatul (2), indicând, dacă este necesar, cazurile sau condițiile specifice în care se aplică decizia lor.

(5) Fiecare stat membru se asigură că intră sub competența sa acele cazuri în care o infracțiune prevăzută la articolul 3 și, într-o măsură pertinentă, la articolul 4, a fost săvârșită prin intermediul unui sistem informatic care a fost accesat de pe teritoriul său, indiferent dacă acest sistem informatic se găsește sau nu pe acest teritoriu.

(6) Fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru ca cel puțin în cazul infracțiunilor celor mai grave prevăzute la articolul 2, să poată fi posibilă începerea urmăririi penale, în conformitate cu legislația sa internă, după ce victima a împlinit vârsta majoratului.

Articolul 9

Protecția și asistența acordate victimelor

(1) Statele membre se asigură că anchetele sau urmărirea penală privind infracțiunile prevăzute de prezenta decizie-cadru nu depind de declarația sau de acuzația provenind de la o persoană care este victimă a infracțiunii, cel puțin în cazurile în care se aplică articolul 8 alineatul (1) litera (a).

(2) Victimele unei infracțiuni prevăzute la articolul 2 ar trebui să fie considerate drept victime vulnerabile în mod deosebit, în conformitate cu articolul 2 alineatul (2), articolul 8 alineatul (4) și cu articolul 14 alineatul (1) din Decizia-cadru 2001/220/JAI a Consiliului din 15 martie 2001 privind statutul victimelor în cadrul procedurilor penale [15].

(3) Fiecare stat membru ia toate măsurile posibile pentru a garanta un sprijin adecvat familiei victimei. În special, atunci când acest lucru este necesar și posibil, fiecare stat membru aplică familiei în cauză articolul 4 din Decizia-cadru 2001/220/JAI.

Articolul 10

Domeniul de aplicare teritorială

Prezenta decizie-cadru de aplică în Gibraltar.

Articolul 11

Abrogarea Acțiunii Comune 97/154/JAI

Acțiunea Comună 97/154/JAI se abrogă.

Articolul 12

Punerea în aplicare

(1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se conforma prezentei decizii-cadru până la 20 ianuarie 2006.

(2) Statele membre transmit până la 20 ianuarie 2006, Secretariatului General al Consiliului și Comisiei, textul dispozițiilor de transpunere în legislația lor internă a obligațiilor pe care le impune prezenta decizie-cadru. Pe baza unui raport întocmit utilizând aceste informații și a unui raport scris al Comisiei, Consiliul verifică, până la 20 ianuarie 2008, dacă statele membre au luat măsurile necesare pentru a se conforma prezentei decizii-cadru.

Articolul 13

Intrarea în vigoare

Prezenta decizie-cadru intră în vigoare la data publicării sale în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene.

Adoptată la Bruxelles, 22 decembrie 2003.

Pentru Consiliu

Președintele

A. Matteoli

[1] JO C 62 E, 27.2.2001, p. 327.

[2] JO C 53 E, 28.2.2002, p. 108.

[3] JO C 19, 23.1.1999, p. 1.

[4] JO L 63, 4.3.1997, p. 2.

[5] JO L 138, 9.6.2000, p. 1.

[6] JO L 333, 9.12.1998, p. 1. Acțiune Comună astfel cum a fost modificată prin Decizia-cadru 2001/500/JAI (JO L 182, 5.7.2001, p. 1).

[7] JO L 351, 29.12.1998, p. 1.

[8] JO L 322, 12.12.1996, p. 7.

[9] JO L 342, 31.12.1996, p. 4.

[10] JO L 191, 7.7.1998, p. 4.

[11] JO L 105, 27.4.1996, p. 1.

[12] JO L 191, 7.7.1998, p. 1.

[13] JO L 33, 6.2.1999, p. 1.

[14] JO L 34, 9.2.2000, p. 1.

[15] JO L 82, 22.3.2001, p. 1.
